

ARVIOINTIKERTOMUS 2025

Tarkastuslautakunta 18.5.2026 § 31
Kunnanvaltuusto 4.6.2026 § 21

Sisällysluettelo

Sisällysluettelo	2
1 TARKASTUSTOIMINTA JA ARVIOINTI	3
Tarkastuslautakunnan tehtävät ja toimivaltuudet	3
Tarkastuslautakunnan kokoonpano	3
Tarkastuslautakunnan työohjelma 2025	4
2 VUODEN 2024 ARVIOINTIKERTOMUKSEN JOHDOSTA TEHTYJEN TOIMENPITEIDEN ARVIOINTI	6
3 TOIMINNALLISTEN JA TALOUDELLISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI PALVELUALUEITTAIN	7
Hallintopalvelut	7
Elinvoima- ja elinympäristöpalvelut	7
Kasvatus- ja opetuspalvelut	8
4 STRATEGISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN	9
5 VIRANHALTIJOIDEN ANTAMAT ARVIOT	10
Koko kunta, yleinen toiminta ja talous	10
Hallintopalvelut	11
Elinvoima- ja elinympäristöpalvelut	12
Kasvatus- ja opetuspalvelut	12
7 YHTEENVETO JA TARKASTUSLAUTAKUNNAN ESITYS KUNNANVALTUUSTOLLE	14

1 TARKASTUSTOIMINTA JA ARVIOINTI

Tarkastuslautakunnan tehtävät ja toimivaltuudet

Valtuusto asettaa tarkastuslautakunnan toimikauttaan vastaavien vuosien hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämistä varten. Lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulee olla valtuutettuja.

Valtuuston asettaman tarkastuslautakunnan tehtävänä on kuntalain 121 § mukaisesti huolehtia kunnan hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämisestä. Tarkastuslautakunta valmistelee valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat. Lautakunta arvioi, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Tarkastuslautakunnan tulee arvioida myös talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää.

Tarkastuslautakunnan tehtäviin kuuluu huolehtia kunnan ja sen tytäryhtiöiden tarkastuksen yhteensovittamisesta sekä 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamisesta ja ilmoitusten toimittamisesta valtuustolle tiedoksi. Lautakunta laatii arviointisuunnitelman ja antaa valtuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset. Arviointikertomus käsitellään valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä. Kunnanhallitus antaa valtuustolle lausunnon toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta.

Tarkastuslautakunnan kokoonpano

Paltamon kunnan hallintosäännön 7 §:n mukaan tarkastuslautakuntaan kuuluu kolme jäsentä ja jokaisella on henkilökohtainen varajäsen.

Tarkastuslautakunnan kokoonpano ajalla 1.1.-31.5.2025 (Kvalt 9.8.2021 § 33)

varsinainen jäsen

Jari-Pekka Pyykkönen, puheenjohtaja

Ilkka Jarva, varapuheenjohtaja

Erja Konttinen, jäsen

henkilökohtainen varajäsen

Kaisa Kemppainen

Ritva Huusko

Suvi Happo

Tarkastuslautakunnan kokoonpano 1.6.2025 alkaen (Kvalt 10.6.2025 § 32, 8.9.2025 § 47, 14.4.2026 § 11)

varsinainen jäsen

Kari Keränen, puheenjohtaja

Ilkka Jarva, varapuheenjohtaja

Erja Konttinen, jäsen

henkilökohtainen varajäsen

Reijo Koskela

Ritva Huusko

Suvi Happo

Tarkastuslautakunnan puheenjohtaja Kari Keränen on ollut kunnanhallituksen jäsen 31.5.2025 saakka. Kari Keränen ei ole osallistunut tarkastuslautakunnan arviointityöhön 31.5.2025 päättynyttä valtuustokautta arvioitaessa.

Tarkastuslautakunnan sihteerinä on toiminut hallintosihteerä Elina Heikkinen.

Kunnanvaltuusto on kokouksessaan 27.5.2025 § 24 valinnut Paltamon kunnan tilikausien 2025-2028 hallinnon ja talouden tarkastuspalveluiden suorittajaksi tilintarkastusyhteisö KPMG Oy Ab:n. Päävastuullisena tilintarkastajana on toiminut JHT, KHT Antti Kääriäinen.

Tarkastuslautakunnan työohjelma 2025

Tarkastuslautakunta on kuullut arviointivuoden toiminnasta johtavia viranhaltijoita ja tilintarkastajaa. Tarkastuslautakunta on arvioinut kunnan tulosryhmien taloutta ja toimintaa kuulemalla vastuuhenkilöitä lautakunnan kokouksissa. Tarkastuslautakunta on kokoontunut vuotta 2025 koskevaa tarkastusta varten 7 kertaa.

Kokouspäivä	Arviointikohde/haastattelu
22.10.2025	§ 42 Tilintarkastussuunnitelma 2025 <i>avustava tilintarkastaja Fanni Stevander, KPMG Oy Ab</i>
24.11.2025	§ 51 Kasvatusjohtajan kuuleminen tilikaudesta 2025 <i>kasvatusjohtaja Eija Kurkinen-Kauppila</i> § 52 Kunnanjohtajan kuuleminen tilikaudesta 2025 <i>kunnanjohtaja Pasi Ahoniemi</i>
9.2.2026	§ 4 Kehitysjohtajan katsaus tilikaudesta 2025 <i>kehitysjohtaja Salla Korhonen</i> § 5 Hallintojohtajan katsaus tilikaudesta 2025 <i>hallintojohtaja Petra Juutinen</i> § 6 Arviointikertomus
23.3.2026	§ 12 Kiinteistö Oy Paltamon Kiehisen toimitusjohtajan kuuleminen tilikaudesta 2025 <i>toimitusjohtaja Harri Hyyryläinen</i> § 13 Arviointikertomus
17.4.2026	§ 18 Kunnanjohtajan katsaus <i>kunnanjohtaja Pasi Ahoniemi</i> § 19 Arviointikertomus
4.5.2026	§ 24 Tilintarkastajan raportti ja tilintarkastuskertomus vuodelta 2025 <i>tilintarkastaja KHT, JHT Antti Kääriäinen, KPMG Oy Ab</i> § 25 Toimintakertomus ja tilinpäätös vuodelta 2025 § 26 Arviointikertomus
18.5.2026	§ 31 Arviointikertomus

Arviointikertomuksen lähteinä ovat olleet Paltamon kunnan tilinpäätös ja toimintakertomus vuodelta 2025, toimielinten kokouspöytäkirjat, viranhaltijapäätökset ja viranhaltijoiden toimittamat aineistot. Tarkastuslautakunta on pyytänyt ja saanut käyttöönsä kunnanjohtajan ja palvelualuejohtajien omat arviot ja näkemykset vuoden 2025 onnistumisista ja kehittämiskohteista. Näkemykset on otettu havaintoina huomioon arviointikertomuksen valmistelussa.

2 VUODEN 2024 ARVIOINTIKERTOMUKSEN JOHDOSTA TEHTYJEN TOIMENPITEIDEN ARVIOINTI

Kunnanvaltuusto käsitteli arviointikertomuksen vuodelta 2024 kokouksessaan 27.5.2025 § 19 ja lähetti sen kunnanhallituksen käsiteltäväksi. Kunnanhallitus on antanut selvityksen arviointikertomuksessa esitetyistä havainnoista 22.9.2025 § 206.

Kunnanhallitus hyväksyi kokouksessaan palvelualueiden selvityksen siitä, että arviointikertomuksessa ei ole esitetty huomioita, jotka vaatisivat normaalista poikkeavia toimenpiteitä.

Tarkastuslautakunta toteaa, että kunnanhallitus on vastannut tarkastuslautakunnan esittämiin havaintoihin.

3 TOIMINNALLISTEN JA TALOUDELLISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI PALVELUALUEITTAIN

Hallintopalvelut

Hallintopalvelut on toteuttanut tehtävänsä kokonaisuutena hyvin. Toiminta on pysynyt pääosin talousarvion mukaisena ja lakisääteiset tehtävät on hoidettu asianmukaisesti.

Vuoden keskeinen muutos oli organisaatiouudistus, jossa hallintopalveluiden toimialaa laajennettiin. Tarkastuslautakunnan näkemyksen mukaan uudistus on toteutettu hallitusti ja se tukee kunnan toiminnan kokonaisohjausta.

Hallintopalveluissa on kehitetty tiedonhallintaa, tietoturvaa sekä ICT-palveluja ja näissä on edetty suunnitelmallisesti. Tarkastuslautakunta pitää hyvänä seudullista yhteistyötä, jolla on pystytty parantamaan kustannustehokkuutta ja palvelujen laatua.

Toimintaympäristön muutokset, kuten lainsäädännön kehitys sekä digitalisaation vaatimukset, edellyttävät kuitenkin edelleen aktiivista kehittämistä.

Tarkastuslautakunnan arvion mukaan hallintopalveluissa seurattavia asioita ovat

- organisaatiomuutoksen vaikutusten seuraaminen, mahdollisesti toimintatapojen yhtenäistämisen
- tiedonhallinnan käytännön toimeenpano
- henkilöstöressurssien riittävyyden turvaaminen
- taloushallinnon järjestämistavan turvaaminen

Elinvoima- ja elinympäristöpalvelut

Tarkastuslautakunta on tyytyväinen organisaatiouudistukseen myös elinvoima- ja elinympäristöpalveluiden osalta. Palvelualueiden yhdistäminen toteutettiin nopealla aikataululla, mutta viranhaltijoiden oman näkemyksen mukaan onnistuneesti.

Elinvoiman kehittämisessä on saavutettu myönteisiä tuloksia. Merkittävänä onnistumisina tarkastuslautakunta pitää:

- Valkeisvaaran tuulivoimakaavan lainvoimaiseksi saamista
- useiden kehittämishankkeiden käynnistymistä
- yritystoiminnan edellytysten aktiivista edistämistä
- kunnan saamaa tunnustusta Kainuun vuoden elinvoimakuntana

Investointitaso elinympäristöpalveluissa (ent. teknisissä palveluissa) oli vuonna 2025 varsin maltillinen, keskeiset hankkeet toteutuivat suunnitellusti ja kunnan kiinteistöriskejä on pyritty hallitsemaan.

Toimintaympäristöä on kehitetty myös konkreettisesti esimerkiksi keskustan yleisilmeen siistimisen ja parantamisen kautta.

Talous toteutui pääosin talousarvion mukaisesti ja toiminta pysyi hallinnassa.

Tarkastuslautakunnan arvion mukaan kunnan vesihuoltolaitoksen ja kaukolämpölaitoksen taloudellinen kehitys edellyttää jatkuvaa seurantaa, jotta toiminnan pitkän aikavälin kannattavuus voidaan turvata. Kunnan elinvoiman kehittämisen edellytyksenä on pitkäjänteinen edunvalvonta erityisesti infrastruktuurin (sähköverkko) osalta.

Kasvatus- ja opetuspalvelut

Kasvatus- ja opetuspalveluiden toiminta toteutui kokonaisuutena hyvin. Kuten muillakin palvelualueilla, organisaatiouudistus on selkeyttänyt palvelurakennetta ja tukenut eri toimintojen yhteistyötä.

Keskeisiä onnistumisia olivat:

- lukion opiskelijamäärän kasvu ja toiminnan vahvistuminen
- oppilashuollon toimivuus ja palveluiden riittävyys
- yhteistyön lisääntyminen eri toimijoiden välillä
- pedagogisen toiminnan kehittäminen
- Finest Future -opiskelijoiden myönteinen vaikutus kansainvälisyyteen

Talous toteutui pääosin talousarvion mukaisesti, ja toiminnassa on opittu entistä paremmin huomioimaan talouden reunaehdot.

Haasteita ja kehittämiskohteita ovat:

- lasten ja nuorten hyvinvoinnin sekä kouluviihtyvyyden vahvistaminen
- kirjastotoiminnan suunnitelmallisuuden lisääminen
- henkilöstön työnkuvien ja resurssien yhteiskäytön kehittäminen

Tarkastuslautakunta toteaa, että palvelualue on onnistunut perustehtävässään hyvin, mutta väestökehityksen ja resurssien niukkuuden vuoksi toiminnan jatkuva kehittäminen on välttämätöntä.

4 STRATEGISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Paltamon kuntastrategiassa mainitut kriittiset menestystekijät ja strategian toteutumisen arviointi:

Elinvoima – Elinvoima ja elinympäristö kunnan moottorina

Elinvoiman osalta vuosi 2025 oli myönteinen. Kunta on onnistunut vahvistamaan yritystoiminnan edellytyksiä sekä edistämään investointihankkeita. Esimerkiksi tuulivoimahankkeiden eteneminen ja teollisuusalueiden kehittäminen tukevat strategisia tavoitteita.

Yritystoiminta on kehittynyt positiivisesti, ja kunnan aktiivinen rooli elinkeinojen edistäjänä on vahvistunut. Elinvoiman kehittymistä kuitenkin rajoittaa infrastruktuurin, erityisesti sähköverkon riittämättömyys.

Tarkastuslautakunta katsoo, että elinvoimatavoitteet ovat toteutuneet hyvin, mutta niiden saavuttaminen edellyttää jatkossa entistä vahvempaa edunvalvontaa ja investointien edellytysten turvaamista.

Hyvinvointi – Laadukkaat kuntapalvelut hyvinvoinnin tukena

Hyvinvointitavoitteiden osalta palvelut on pystytty järjestämään laadukkaasti ja kattavasti yhteistyössä eri toimijoiden kanssa.

Kasvatus- ja opetuspalveluiden kehittämistoimet, hyvinvointiyhteistyö sekä harrastus- ja kulttuuripalvelut tukevat kuntalaisten arjen sujuvuutta.

Tarkastuslautakunta toteaa, että tavoitteet ovat toteutuneet pääosin hyvin. Haasteina ovat kuitenkin:

- väestön ikääntyminen ja väheneminen
- lasten ja nuorten hyvinvointiin liittyvät kysymykset

Kehittyvä kunta ja organisaatio – Hyvinvoiva työyhteisö – Omistajapolitiikka – Osallisuus ja osallistaminen

Organisaatiouudistus on merkittävin strateginen toimenpide vuonna 2025. Uudistus tukee johtamisen selkeyttämistä ja palveluiden kokonaisohjausta.

Henkilöstön osaamisen kehittämiseen on panostettu, mutta samanaikaisesti eläköityminen ja rekrytointihaasteet luovat riskejä.

Tarkastuslautakunta arvioi, että organisaation kehittämisessä on edetty strategian mukaisesti, mutta muutosten vaikutuksia tulee edelleen seurata ja toimintatapoja yhtenäistää.

5 VIRANHALTIJOIDEN ANTAMAT ARVIOT

Tarkastuslautakunta pyysi 11.2.2026 kunnanjohtajaa ja palvelualuejohtajia arvioimaan osaltaan vuotta 2025. Saadut vastaukset on koottu alle palvelualueittain.

Koko kunta, yleinen toiminta ja talous

Onnistumisia:

Talouden vahva toteutuminen

Kunnan talous toteutui vuonna 2025 selvästi ennakoitua paremmin, vaikka yleinen taloustilanne on haastava. Tilikausi päättyi noin 1,2 Me ylijäämäisenä ja vuosikate 2,75 Me kattoi poistot selvästi. Tämä vahvistaa kunnan taloudellista liikkumavaraa ja antaa paremmat edellytykset vastata tulevien vuosien haasteisiin. Myös investointitaso säilyi maltillisena.

Organisaation uudistaminen

Kunnan organisaatiota uudistettiin vuoden aikana. Elinvoima- ja tekniset palvelut yhdistettiin elinvoima- ja elinympäristöpalveluiksi ja sivistyspalvelut uudistettiin kasvatus- ja opetuspalveluiksi. Uusi organisaatio otettiin käyttöön syksyllä 2025. Uudistus vahvistaa strategista johtamista ja palvelujen kokonaisohjausta. Organisaatiomuutos tukee myös kunnan strategista kehittämistä ja elinvoimapolitiikkaa.

Elinvoiman vahvistaminen

Kunta edisti aktiivisesti yritystoiminnan edellytyksiä, kehitti teollisuusalueita sekä valmisteli useita elinkeino- ja kehittämishankkeita. Yhteistyötä yritysten kanssa vahvistettiin ja Paltamo palkittiin vuoden 2025 Kainuun elinvoimakuntana! Kunta on aktiivisesti rakentanut edellytyksiä uusille investoinneille ja yritystoiminnalle.

Palvelujen kehittäminen

Sivistys- ja hyvinvointipalveluissa kehitettiin muun muassa pedagogisia toimintamalleja, digipedagogiikkaa ja liikunnallista elämäntapaa tukevia käytäntöjä. Lisäksi toteutettiin hyvinvointia tukevia tapahtumia ja valmisteltiin hyvinvointisuunnittelua.

Henkilöstön osaamisen kehittäminen

Henkilöstön osaamista vahvistettiin koulutuksella, tehtävänkuvien tarkistamisella sekä kehityskeskustelujen avulla. Näin pyrittiin varmistamaan toiminnan jatkuvuus ja osaamisen kehittyminen.

Kehittämiskohteita:

Talouden pitkän aikavälin kestävyys

Vaikka talous toteutui vuonna 2025 hyvin, kunnan talouden tasapainon varmistaminen pitkällä aikavälillä edellyttää edelleen kustannusten hallintaa ja toiminnan tuottavuuden kehittämistä ja rahoituspohjan laajentamista.

Väestökehitys ja elinvoima

Väestön väheneminen ja työvoiman saatavuus muodostavat tulevaisuuden keskeisiä haasteita. Siksi kunnan elinvoimatyön, yritysyhteistyön ja asumisen vetovoiman kehittämistä on tärkeää jatkaa. Myös edunvalvontatyötä on jatkettava, erityisesti sähköverkon kapasiteetin varmistamiseksi.

Henkilöstön eläköityminen

Merkittävä osa henkilöstöstä eläköityy lähivuosina. Tämä korostaa ennakoivaa henkilöstösuunnittelua, rekrytointia ja osaamisen siirtämistä.

Toiminnan kehittäminen ja tuottavuus

Osassa palveluista kehittämistyö jää vähäiseksi, koska resurssit kohdistuivat lakisääteiseen asiakastyöhön. Jatkossa on tärkeää löytää keinoja kehittää toimintaa ja prosesseja samalla kun palvelujen laatu turvataan. Organisaatiomuutoksen jälkeen toimintatapoja on yhtenäistettävä ja kehitettävä.

Hallintopalvelut

Onnistumisia:

Vuonna 2025 hallintopalvelut hoiti lakisääteiset ja strategiset tehtävänsä kokonaisuutena hyvin. Organisaatiomuutos, jossa palvelualueeseen yhdistyivät hyvinvointi- ja liikuntapalvelut, maahanmuuttajapalvelut sekä veteraanitoiminta, toteutettiin hallitusti. Muutos vahvisti hallintopalveluiden roolia kunnan tukipalveluiden ja yhteisten toimintojen koordinoijana sekä loi edellytyksiä palvelujen paremmalle yhteensovittamiselle.

Tiedonhallintamallin ja -prosessien päivitystyö käynnistettiin yhteistyössä Kainuun kuntien kanssa. Kunnan tietoturva- ja tietosuojapolitiikka päivitettiin vastaamaan muuttunutta toimintaympäristöä. Toimenpiteet vahvistivat riskienhallintaa, tietosuojaa ja asiakirjahallinnon laatua.

ICT-palvelut (päätelelaite- ja tulostuspalvelut) kilpailutettiin yhteistyössä muiden Kainuun kuntien kanssa. Uusien palveluntuottajien käyttöönotto toteutettiin vuoden lopussa suunnitellussa aikataulussa. Yhteishankinta vahvisti seudullista yhteistyötä ja tuki kustannustehokkuutta sekä palvelujen laadun kehittämistä.

Taloushallinnon palvelut tuotettiin ostopalveluna Monetra Oulu Oy:ltä. Vuoden aikana käynnistettiin varautuminen mahdolliseen In-House-lainsäädännön muutokseen.

Henkilöstöhallinnon prosesseja kehitettiin ottamalla käyttöön sähköinen perehdytysohjelmisto (Intro), joka integroitiin Kuntarekry-rekrytointipalveluun. Käyttöönotto eteni suunnitellusti ja esihenkilöt koulutettiin järjestelmän käyttöön.

Haasteita/kehittämiskohteita

Keskeisiä kehittämiskohteita ovat organisaatiomuutoksen jälkeinen toimintatapojen yhtenäistäminen, tiedonhallintamallin käytännön toimeenpano, taloushallinnon järjestämistavan jatkoarviointi sekä henkilöstöresurssien ja osaamisen riittävyyden varmistaminen.

Lisäksi asiointi- ja joukkoliikenteen vaikuttavuutta ja kustannustehokkuutta tulee seurata säännöllisesti.

Elinvoima- ja elinympäristöpalvelut

Onnistumisia:

- Henkilöasiakkaiden lakisääteisten työllisyyspalvelujen siirto kunnan toiminnaksi vuoden alusta.
- Onnistuneet hankerahoitushaut, kolme myönteistä hankerahoituspäätöstä (Teollistuvan Paltamon toimintaympäristön kehittämishanke, Metelin golfalueen tiestön suunnitteluhanke, Kalankäsittelytilojen toiminnan uudelleenjärjestelyhanke).
- Teknisten palvelujen sijaisjärjestelyt alkuvuoden osalta onnistui sisäisin järjestelyin.
- Rakennusvalvonnan ulkoistaminen syyskuun alusta Sotkamon kunnalle.
- Iso organisaatiouudistus ja palvelualueiden yhdistyminen saatiin vietyä läpi onnistuneesti nopealla aikataululla.
- Kirkonkylän keskustan yleisilmettä on saatu siistittyä mm. vanhan kauppakeskuksen purkamisella ja alueen siistimisellä sekä polttoaineenjakelun uudelleen käynnistymisellä.
- Ensimmäinen tuulivoimakaava saatiin lainvoimaiseksi.
- Useita investointiaihioita vireillä.

Haasteita/kehittämiskohteita:

- Työllisyyspalveluissa palvelujen uudelleen organisoitumisen yhteydessä kevään ja kesän aikana tapahtui useita (4/6) henkilömuutoksia, joka edellytti useita rekrytointeja päällekkäin ja peräkkäin. Hallinnollisen työn lisäksi henkilöstömuutoksissa resurssia menee myös perehdytykseen, joka kuormittaa yksikön normaalia toimintaa. Tässä näkyy pienen organisaation haavoittuvuus muutostilanteissa.
- Organisaatiouudistuksen yhteydessä havaittuna ja ylipäänsä kunnan palvelutuotannossa tulee kiinnittää huomiota siihen, että tiedot ja prosessit ovat aina useamman kuin vain yhden henkilön ”varassa”, jotta muutostilanteissa uuden henkilön perehdyttäminen onnistuu ja katkeamaton palvelutuotanto voidaan varmistaa. Henkilöstövaihdokset voivat tapahtua käytännössä todella lyhyessä ajassa, jolloin edellisen työntekijän kokemuksen hyödyntäminen uuden perehdytyksessä on käytännössä mahdotonta.
- Sähköverkon kapasiteetti on edelleen suurin yksittäinen haaste uusien investointiaihoiden liikkeelle lähtemisessä. Tämän osalta tarvitaan edelleen laaja-alaista edunvalvontaa.

Kasvatus- ja opetuspalvelut

Onnistumisia:

- Esi- ja alkuopetuksen yhteistyön tiivistäminen (joustava esi- ja alkuopetus, linkitys aamu- ja iltapäivätoimintaan, käytäntö ja talous)
- Kirjastossa lainausmäärät nousivat (seutuvarausmaksu poistui, tiedottaminen esim. somessa lisääntyi, ilkivaltaan puututtu tehokkaammin)
- Yhteistyö eri yksiköiden välillä lisääntynyt huomattavasti (vaka, koulut, kirjasto, nuorisopuoli, huoltajat, yhteistyöjärjestöt, muut kunnan työntekijät)
- Nuorisotila Kopan toiminta säännöllistä ja suunnitelmallista
- Oppimisen tuen uudistus sujunut hyvin, resurssi ja tietotaito riittävää
- Lukion oppilasmäärä kasvanut tasaisesti

- Oppilashuolto kiitettävää, oppilaiden ja aikuisten näkemys (oppilashuoltoryhmät toimivat, kuraattori, terveydenhuolto, koulupsykologi)
- Perusopetuksen kännykkäparkit
- Yksiköiden kehittävä ote
- Onnistunut organisaatiomuutos
- Toimintaa opittu peilaamaan talouteen

Haasteita/kehittämiskohteita:

- Säännöllisempi toiminta ja suunnitelmallisuus kirjastotyössä
- Lukutaitostrategian toteuttaminen yhteistyössä vakan ja koulujen kanssa
- Kirjastoauton käyttöön liittyvä selvitystyö ja suunnitelma (esim. monitoimiauto yhteistyössä toisten kuntien kanssa)
- Lasten ja nuorten kiusaamisen ehkäisyyn lisää vahvistamista ja kehittämistä
- Perusopetuksen oppilaiden ohjatun välituntitoiminnan kehittäminen yhteistyössä koulu- nuorisotyön kanssa
- Lasten ja nuorten lukutaidon vahvistaminen
- Oppilaiden kouluviihtyvyyden vahvistaminen
- Nuorisopuolen toiminnan suunnitelmallisuuden ja vuosikellon vahvistaminen
- Työntekijöiden työnkuvien tarkastelu ja mahdollisen yhteiskäytön lisäys eri yksiköiden kesken (vaka, Korpitie-Kontiomäki, koulunkäynninohjaajat)
- Yhteinen hankehaku, suunnittelu, toiminta, raportointi ja seuranta vaativat suunnitelmallisuutta ja koordinoitua

7 YHTEENVETO JA TARKASTUSLAUTAKUNNAN ESITYS KUNNANVALTUUSTOLLE

Paltamon kunnan tilikausi 2025 muodostui 1 201 706 euroa ylijäämäiseksi. Tilikauden ylijäämän kirjaamisen jälkeen kunnalla on taseessa kertynyttä ylijäämää. Talouden kehitys on ollut selvästi edellisvuotta vahvempaa.

Tarkastuslautakunta toteaa, että kunnan talouden toteutuminen vuonna 2025 on ollut kokonaisuutena hyvä. Talouskehitykseen on vaikuttanut useita tekijöitä, joista osa on luonteeltaan kertaluonteisia. Tarkastuslautakunta kiinnittää huomiota siihen, että talouden pitkän aikavälin kestävyys edellyttää edelleen aktiivisia toimenpiteitä kustannusten hallitsemiseksi sekä tulopohjan vahvistamiseksi.

Toiminnallisten tavoitteiden osalta tarkastuslautakunta toteaa, että kunnan palvelut on pääosin järjestetty tarkoituksenmukaisesti ja asetettujen tavoitteiden mukaisesti. Erityisesti elinvoimatyössä ja organisaation uudistamisessa on onnistuttu. Myös kasvatusta ja opetuspalvelut ovat toteutaneet perustehtävänsä hyvin.

Tarkastuslautakunta kiinnittää huomiota vesihuolto- ja kaukolämpölaitosten taloudelliseen kehitykseen ja huomauttaa, että laitosten kustannuskehityksen ja toiminnan kannattavuuden turvaamiseksi asiakasmaksujen taso tulee arvioida ja tarvittaessa tarkistaa. Mikä on näiden laitosten pitkän aikavälin suunnitelma?

Lisäksi tarkastuslautakunta kiinnittää huomiota tilintarkastajan raportissa esitettyihin havaintoihin konsernivalvonnasta ja tase-eristä. Tarkastuslautakunta toteaa, että kunnan konserniohje on vuodelta 2014 ja sisältää vanhentunutta tietoa, minkä vuoksi ohjeen ajantasaistaminen on tarpeen.

Tarkastuslautakunta kiinnittää huomiota myös myyntisaamisten määrään ja ikärakenteeseen. Tilintarkastuksen yhteydessä on todettu, että kunnalla on pitkään eräänntyneitä myyntisaamisia, joiden kuranttius tulee arvioida ja tarvittaessa tehdä alaskirjauksia.

Tarkastuslautakunta esittää arvioinnin yhteenvedona seuraavaa:

- Kunnan talous on toteutunut vuonna 2025 hyvin, mutta talouden pitkän aikavälin tasapainon turvaaminen edellyttää edelleen toimenpiteitä.
- Elinvoiman kehittämisessä on onnistuttu, mutta investointien toteutumisen edellytyksiin tulee kiinnittää erityistä huomiota.
- Tarkastuslautakunta suosittaa, että vesihuolto- ja kaukolämpölaitosten asiakasmaksujen taso tarkastetaan kustannuskehitystä vastaavaksi.
- Tarkastuslautakunta suosittaa, että kunnan konserniohje päivitetään vastaamaan nykyistä kuntakonsernirakennetta ja ohjaustarpeita.
- Tarkastuslautakunta suosittaa, että vanhentuneiden myyntisaamisten tilanne käydään läpi ja niiden osalta tehdään tarvittavat alaskirjaukset.

Tarkastuslautakunta on saanut tilintarkastajan tilintarkastuskertomuksen vuodelta 2025. Lautakunta yhtyy tilintarkastajan esitykseen siitä, että tilinpäätös voidaan hyväksyä ja kunnan hallintoa ja taloutta hoitaneille toimielinten jäsenille ja johtaville viranhaltijoille voidaan myöntää vastuuvapaus.

Tarkastuslautakunta jättää arviointikertomuksen vuodelta 2025 kunnanvaltuuston käsiteltäväksi.

Paltamossa 18.5.2026

Kari Keränen
puheenjohtaja

Ilkka Jarva
varapuheenjohtaja

Erja Konttinen
jäsen